

พระราชบัญญัติ
กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด
บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขอัตราโทษตามที่ได้กำหนดไว้ในหมวด ๑ ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังต่อไปนี้

(๑) มาตรา ๓ แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทและปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง"

(๒) มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง แล้วแต่กรณี"

(๓) มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท"

(๔) มาตรา ๘ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๔๗ แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท"

(๕) มาตรา ๑๒ แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท"

(๖) มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๘ แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท"

(๓) มาตรา ๓๑ แก้เป็น "ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

(๔) มาตรา ๓๒ แก้เป็น "ระวางโทษปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท"

(๕) มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๖ แก้เป็น "ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

(๖) มาตรา ๔๒ แก้เป็น "ระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕ บริษัทจำกัดได้ออกใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๓ บริษัทจำกัดได้ออกหุ้นกู้โดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๕ บริษัทจำกัดใดเสนอหนังสือบอกกล่าวให้ผู้ถือหุ้นที่ซื้อหุ้นใหม่โดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติ กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในหมวด ๒ ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิแห่งพระราชบัญญัติ กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"หมวด ๒

ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดใช้คำว่า "สมาคม" ประกอบกับชื่อ ในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจโดยมิได้เป็นสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือตามกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งสมาคมหรือในการแปลอักษรต่างประเทศเป็นอักษรไทยโดยมีอักษรต่างประเทศกำกับไว้ด้วย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาทและปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๕๐ ผู้ใดดำเนินกิจการของคณะบุคคลใดโดยกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าการนั้นเป็นสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการกระทำความดังกล่าวน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลใดที่ผู้ชื้อว่าสมาคมโดยรู้ว่าเป็นสมาคมที่มีได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๒ สมาคมใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามที่ถูกต้อง

มาตรา ๕๓ สมาคมใดมิได้จดทะเบียนข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๔ สมาคมใดมิได้จดทะเบียนการแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการของสมาคมต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๕ สมาคมใดไม่ยอมให้สมาชิกของสมาคมตรวจตรากิจการและทรัพย์สินของสมาคมตามมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๖ กรรมการของสมาคมผู้ใดดำเนินกิจการผิดวัตถุประสงค์ของสมาคม และการดำเนินกิจการนั้นเป็นกัณฑ์ตรายต่อความสงบสุขของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่เกิดกรรมการของสมาคมไม่แจ้งการเลิกสมาคมต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรรมการของสมาคมนั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินคนละหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่กรรมการผู้ใดของสมาคมนั้นจะพิสูจน์ได้ว่ากรณีที่ได้แจ้งนั้น มิได้เกิดจากการกระทำของตน

มาตรา ๕๘ ผู้ใดแบ่งทรัพย์สินของสมาคมที่เหลืออยู่เมื่อได้ชำระบัญชีแล้วให้แก่สมาชิกของสมาคม หรือ โอนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดยังขึ้นแสดงตนเป็นกรรมการหรือสมาชิกของสมาคมโดยรู้ก่อนที่นายทะเบียนถอนชื่อสมาคมนั้นออกจากทะเบียนแล้วตามมาตรา ๑๐๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือศาลได้สั่งให้เลิกสมาคมแล้วตามมาตรา ๑๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๖๐ ผู้ใดใช้คำว่า "มูลนิธิ" ประกอบกับชื่อ ในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ โดยมีได้เป็นมูลนิธิที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งมูลนิธิ หรือในการแปลอักษรต่างประเทศเป็นอักษรไทยโดยมีอักษรต่างประเทศกำกับไว้ด้วย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๖๑ ผู้ใดดำเนินกิจการใดโดยกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าการนั้นเป็นมูลนิธิที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการกระทำความดังกล่าวน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุก

ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ มูลนิธิใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๖๓ มูลนิธิใดมิได้จดทะเบียนการแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการของมูลนิธิต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๔ มูลนิธิใดมิได้จดทะเบียนข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๒๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเข้าไปตรวจสอบกิจการของมูลนิธิตามมาตรา ๑๒๘ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ กรรมการของมูลนิธิผู้ใดดำเนินการผิดวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ และการดำเนินการนั้นน่าจะเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่คณะกรรมการของมูลนิธิไม่แจ้งการเลิกมูลนิธิต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๓๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรรมการของมูลนิธินั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินคนละหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่กรรมการผู้ใดของมูลนิธินั้นจะพิสูจน์ได้ว่ากรณีที่มีได้แจ้งนั้น มิได้เกิดจากการกระทำของตน

มาตรา ๖๘ ผู้ใดโอนทรัพย์สินของมูลนิธิที่เหลือนอยู่เมื่อได้ชำระบัญชีแล้วให้แก่บุคคลอื่น อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ให้นำความในมาตรา ๓๑ ถึงมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของสมาคมหรือมูลนิธิด้วยโดยอนุโลม"

มาตรา ๕ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ วรรคสอง มาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๕ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่สมาคมหรือมูลนิธิที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่มิได้ใช้คำว่า "สมาคม"หรือ "มูลนิธิ" ประกอบชื่อของตนหรือมูลนิธิที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ และมีได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแต่ใช้คำว่า "มูลนิธิ" ประกอบชื่อของตน แล้วแต่กรณี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และได้นำบทบัญญัติลักษณะ ๒๓ สภาของบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิมมาบัญญัติรวมไว้ในบรรพ ๑ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ด้วย โดยได้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิเสียใหม่ให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดและการลงโทษตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕ ให้สอดคล้องกันและแก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราโทษใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

[ร.ก.๒๕๓๕/๔๒/๔๓/๘ เมษายน ๒๕๓๕]